

HELSINGIN KIRJAMESSUT 28.-31.10.2010

Sarjakuvalehti

Lehti pyysi **Ville Rantaa**
ja **Rui Tenreiroa** käymään
sarjakuvadialogin
aiheesta Moderni
Eurooppa. Maailma
muuttuu, muutum-
meko me?

SIVU 4

Lehden maskotti
Töröhäntä

**24 SIVUA
UUTTA
SARJA-
KUVAA
SYNTYI 34
TUNNISSA!**

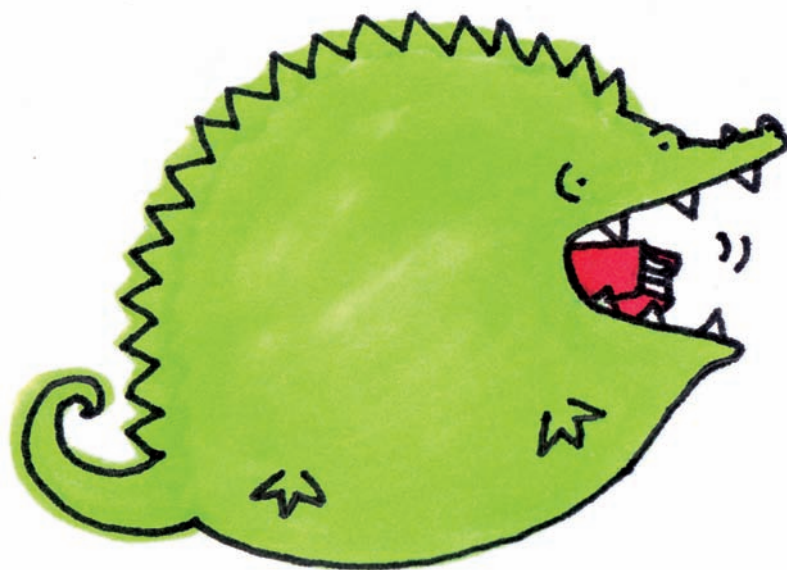

Suomen sarjakuvaseura
ry:n osastolla vieraili
sarjakuvataiteilijoita
kaikista ilmansuunnista
ja koulukunnista.

Norjalaisen piirtäjän
Karstein Vollen sarjakuvan
lisäksi lehdessä on tanska-
laisen tutkijan **Mathias Wi-
velin** artikkeli skandinavisen
sarjakuvan nykytilasta.

SIVUT 20 JA 22

Milla Paloniemi muisteli Kirjamessujen kymmenvuotista
historiaa aukeamallisella strippisarjakuvaa. Syntyi krokotiili.

SIVU 12

Anna Tuluston ja poikien
sarjismurkka

SIVU 16

SARJAKUVANTEKIJÄT

Mari Ahokoivu
Charles Berberian
José-Louis Bocquet
Sonja Grönqvist
Jyrki Heikkinen
Pertti Jarla
Kiba Lumberg
Catherine "Catel" Muller
Tommi Musturi
Anni Nykänen
Milla Paloniemi
Ville Ranta
Joonas Sildre
Kasper Strömman
Rui Tenreiro
Petteri Tikkanen
Marko Turunen
Karstein Volle

Yleisönosastolle luotiin
töitä Sarjakuvakeskuksen
opettajien johdolla.

SIVUT 20 JA 22

Lehdessä esiintyy
ranskalaisen nykysarjaku-
van suuria nimiä - **Charles**
Berberian, **José-Louis**
Bocquet ja **Catherine**
"Catel" Muller - jotka
vierailivat kirjamessuilla.

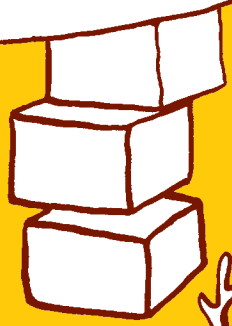
Mukana myös Frédéric-
taiteilijaryhmä.

CIMO auttaa kohti aidosti avarakatseista Suomea

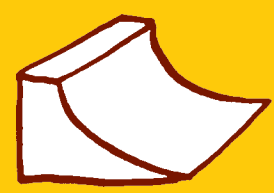

"INNOVAATIOT"... NE ON NIITÄ EU:N HERROJEN HÖMPÖTYKSIÄ. KYLLÄ SE ON RASKAS TEOLLISUUS, JONKA MUKANA SUOMI SEISOO JA KAATUU!

HMMM... AIKA VAKAVAA MUUTOSVASTARINTAA. SUOSITTELEN HOIDOKSI CIMOA JA EU:N ELINIKÄISEN OPPIMISEN OHJELMAA.

MINÄ EN OLE ULKOMAILLA KÄYNYT ENKÄ KÄY! SIELLÄ ON NIITÄ... POIKKEAVIA!

OHOH, ONPAS VAIKEA TÄMÄ FOBIA! TÄHÄN EI AUTA KUIN CIMO JA EU:N YOUTH IN ACTION -OHJELMA!

KULTTUURI?! AKKOJEN JUTTUJA! MINÄ...

ARGH! TÖRPPÖ SIINÄ OLIS OLLUT MAALIN PAIKKA!

TÄSSÄ NÄETTE KLASISSEN ESIMERKIN PENKKIURHEILUSYNDROOMASTA. ONNEKSI SEN OIKEET PYSYVÄT KURISSA CIMON JA EU:N KULTTUURI-OHJELMAN AVULLA.

ÄLÄ TULE MINULLE APUA TARJOAMAAN! SUOMALAINEN ON AINA PÄRJÄNNYT YKSIN!

POTILASHAN HOURAILEE! HOITAJA, TOIMITTAKAA HÄNET KIIREESTI CIMOON JA EU:N KANSALAISTEN EUROOPPA-OHJELMAN PARIIN!

LISÄTIETOJA:

www.cimo.fi

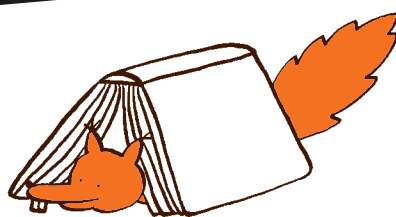

Ilmoitusta on rahoitettu Euroopan komission tuella. Komissio ei vastaa ilmoituksen sisällöstä.

PÄÄKIRJOITUS

Viva la Sarjakuva

Käsissäsi on Helsingin Kirjamessuilla 36 tunnissa tehty sarjakuvalehti. Ajatuksena on yksinkertaisesti tuoda sarjakuvaa monipuolisesti kaikkien messuvieraiden saataville. Tekijöiden ja sisällön osalta olemme keskittyneet ajankohtaisiin aiheisiin. Mukana on siis monipuolinen kattaus taiteilijoita ja teemoja.

Sarjakuvan rooli osana Helsingin Kirjamessuja on voimistunut vuosi vuodelta, ja tämä lehti on siitä hyvä esimerkki. Hyötysuhde on molemminpuoleinen. Ensi vuonna vietettävän kotimaisen sarjakuvan 100-vuotisjuhlan myötä tämä yhteistyö toivottavasti syvenee entisestään. Ohjelmassa on ainakin tämän lehden toinen numero. Tavoitteena on tehdä lehdestä pysyvä osa Helsingin Kirjamessuja.

Suomalainen sarjakuvakenttä on erittäin kansainvälinen. Ulkomaista kiinnostusta keräävät sekä tekijät että toiminta yleensä. Kustannuskenttä on pieni, mutta aktiivinen. Albumit tehdään enemmän rakkaudesta taidemuotoon, kuin euronkuvat silmissä. Tapahtumat ja Helsingin Sarjakuvakeskus keräävät innokaita vieraita ympäri maailmaa – todisteet siitä näkyvät myös tämän lehden sivuilla.

Kuvat ovat ihmisille luontainen kommunikoinnin väline. Niillä on kerrottu tarinoita kauan ennen kirjoitustaidon keksimistä. Tämän huomioon ottaen on mielenkiintoista, kuinka yksilöotteiseksi sarjakuva mielletään. Viime vuosina monimuotoinen käyttö on lisääntynyt: löytyy huonekalun rakennusohjeita, matkaoppaita ja elämäkertoja, vain mielikuvitus on rajana. Sarjakuva on myös loistava media vakavien asioiden ja ristiriitojen käsittelyyn. Siitä esimerkkinä tämän lehden Rui Tenreiron ja Ville Rannan dialogisarjakuva modernin Euroopan tilasta.

Sarjakuva voi olla samaan aikaan vakavaa ja humoristista. Sillä voi ottaa kantaa, kuten yhä useammin tehdään. Sarjakuvan tulevaisuus näyttääkin erityisen mielenkiintoiselta. Se on taidemuoto, joka hakee vielä voimakkaasti rajojaan ja toimintamallejaan: sitä tekee myös tämä lehti. Hyvää kirjamessuviikonloppua ja tukekaa kotimaista sarjakuvaa ostamalla albumeita!

Päätoimittaja
Kalle Hakkola

LEHDEN TEKIJÄT

Mari Ahokoivu (s. 1984) on Helsingissä asuva sarjakuvan monitoimimies, jonka kuvakieli on kaunista ja tarinat penkovat usein toden ja fiktion rajamaastoa. Ahokoivulta on ilmestynyt mm. Löydä minut tästä kaupungista (Asema Kustannus, 2009) ja Sarjakuvantekijän opas (BTJ Kustannus, 2007).

Charles Berberian (s. 1959, Ranska/Irak) tunnetaan parhaiten nimekkään ranskalaisen tekijäparin Dupuy & Berberian jälkimmäiseksi mainittuna puoliskona, jo vuodesta 1983. Kaksikon työtapaa on kuvailtu saumattomaksi yhteistyöksi. Suomessa tekijät tunnetaan parhaiten Jeanin elämää -kirjasarjasta (WSOY 2003-10) sekä matkakuvauksistaan.

Käsikirjoittaja **José-Louis Bocquet** (s. 1962, Ranska) ja piirtäjä **Catherine "Catel" Muller** (s. 1964, Ranska) ovat luoneet Alice Prinin historialliseen hahmoon perustuvan sarjakuvaromaanin Kiki Montparnassen kuningatar (Arktinen Banaani, 2009).

Pertti Jarla (s. 1971, Suomi) on itseoppinut piirtäjä, joka on ahkerasti koetellut suomalaisen huumorintajun ja äidinkielen monimerkityksisyyden rajoja sarjakuvillaan. Mahtavasta epäkorrektiudestaan huolimatta kansansuosioon noussut Fingerpori-sarja (Arktinen Banaani 2008-10) on Jarlan tunnetuinta tuotantoa.

Tommi Musturi (s. 1975, Suomi) on Tampereella asuva sarjakuvan monitoimimies, jonka on työllään laajentanut suomalaisen sarjakuvan muotokieltä ja väripalettia. Häneltä on ilmestynyt mm. Samuelin matkassa (Huuda Huuda, 2009) ja Toivon kirjat (Like 2007-09).

Anni Nykänen (s. 1983, Suomi) on Helsingissä asuva piirtäjä, graafikko ja uusin tähti kotimaisen strippisarjakuvan taivaalla. Nykäsen esikoisalbumi Mummo (Sammakko) ilmestyi 2010.

Milla Paloniemi (s. 1983, Suomi) tunnetaan tuotteliaana ja lennokkaana taiteilijana, eläinhahmoista omaelämäkerrallisiin sarjakuviin. Paloniemeltä on ilmestynyt mm. Kiroileva siili-sarja (Sammakko 2007-10), En vaan osaa! 1-2 (Sammakko 2008-10) ja Kettu ja minä (Sammakko, 2009).

Ville Ranta (s. 1978, Suomi) on oululainen sarjakuvataiteilija, joka tunnetaan tuotteliaana ja ajatuksia herättävänä tekijänä. Rannalta on viime vuosina ilmestynyt mm. Paratiisisarja (WSOY, 2010), Eräänlaisia rukouksia (Huuda Huuda, 2009) ja Kajaani (Asema Kustannus, 2008).

Joonas Sildre (s. 1980, Viro) on etelänaapurin uranuurtajia sarjakuvan alalla. Tallinnassa asuva taiteilija ja graafikko on tehnyt sarjakuvaa aikuisille ja lapsille, mm. albumin Maailma naba (2009).

Kasper Strömman (s. 1974, Suomi) on palkittu helsinkiläinen kuvittaja ja sarjakuvantekijä. Häneltä on ilmestynyt mm. kirjat Kiitos Esteban 2001-2010 (Huuda Huuda, 2010), Tigerkontoret (Söderströms, 2009) ja The King Nosmo Cookbook (Napa Books, 2009).

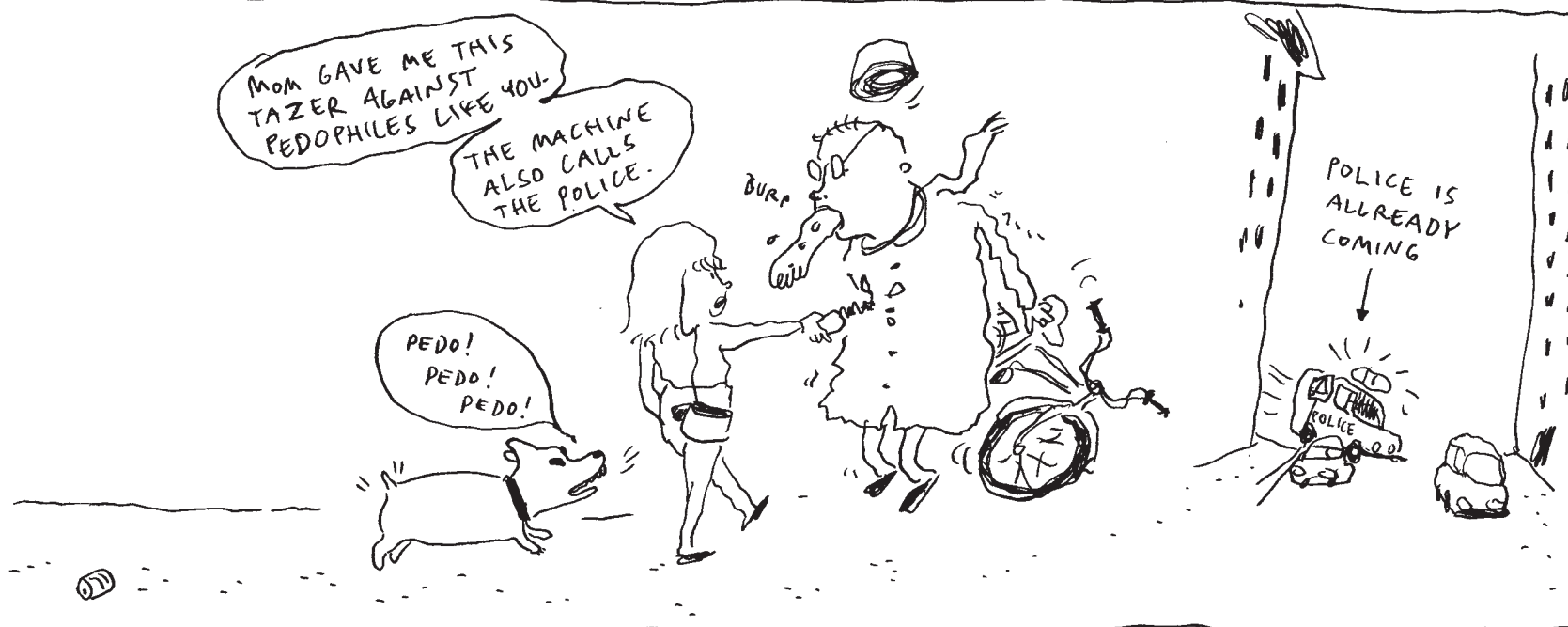
Rui Tenreiro (s. 1979, Mosambik/Norja) on Tukholmassa asuva sarjakuvan maailmankansalainen, joka tunnetaan pohdiskelevuudesta ja tarkasta jäljestään. Tenreirolta on julkaistu suomeksi mm. Metsän pidot -albumi (Huuda Huuda, 2010).

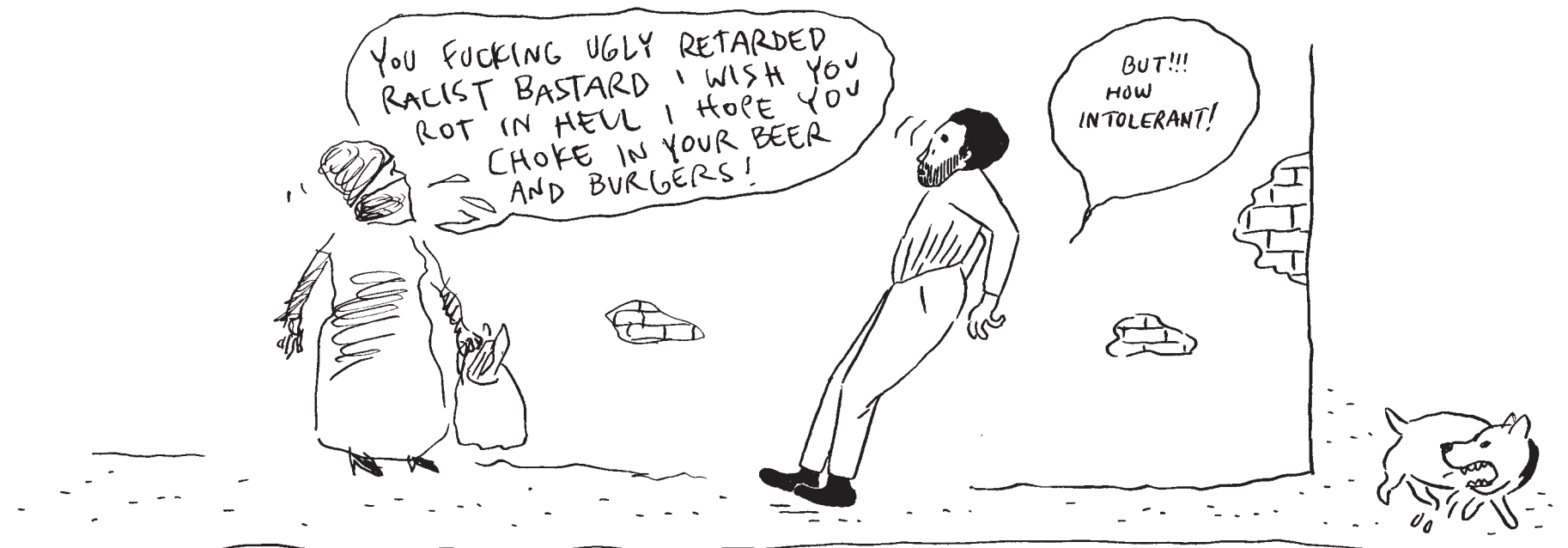
Marko Turunen (s. 1973, Suomi) on Lahdessa asuva sarjakuvan moniosaaja. Tämä arjen ja surrealismin yhdistäjä on julkaissut mm. teokset Der Round 1&2 (Daada 2010), Ufoja lahdessa (Daada/Kreegah Bundolo, 2008-09), Supernormal (Daada, 2008) ja Lihat puntarissa (Daada/Kreegah Bundolo, 2007).

Karstein Volle (s. 1974, Norja) on Suomeen muuttanut graafikko ja omaperäisen satiirinen sarjakuvantekijä. Toisinaan clip artilta näyttävä tietokonejälki on tarkan käsityön tulosta. Volle on julkaissut mm. kirjat Karstein Vollen monta kuolemaa (Zum Teufel, 2010) ja Käsi sydämelä - Tosiasioita maailmalta (Arktinen banaani, 2009).

AFTERNOON WALK

RUI TENREIRO
VILLE RANTA

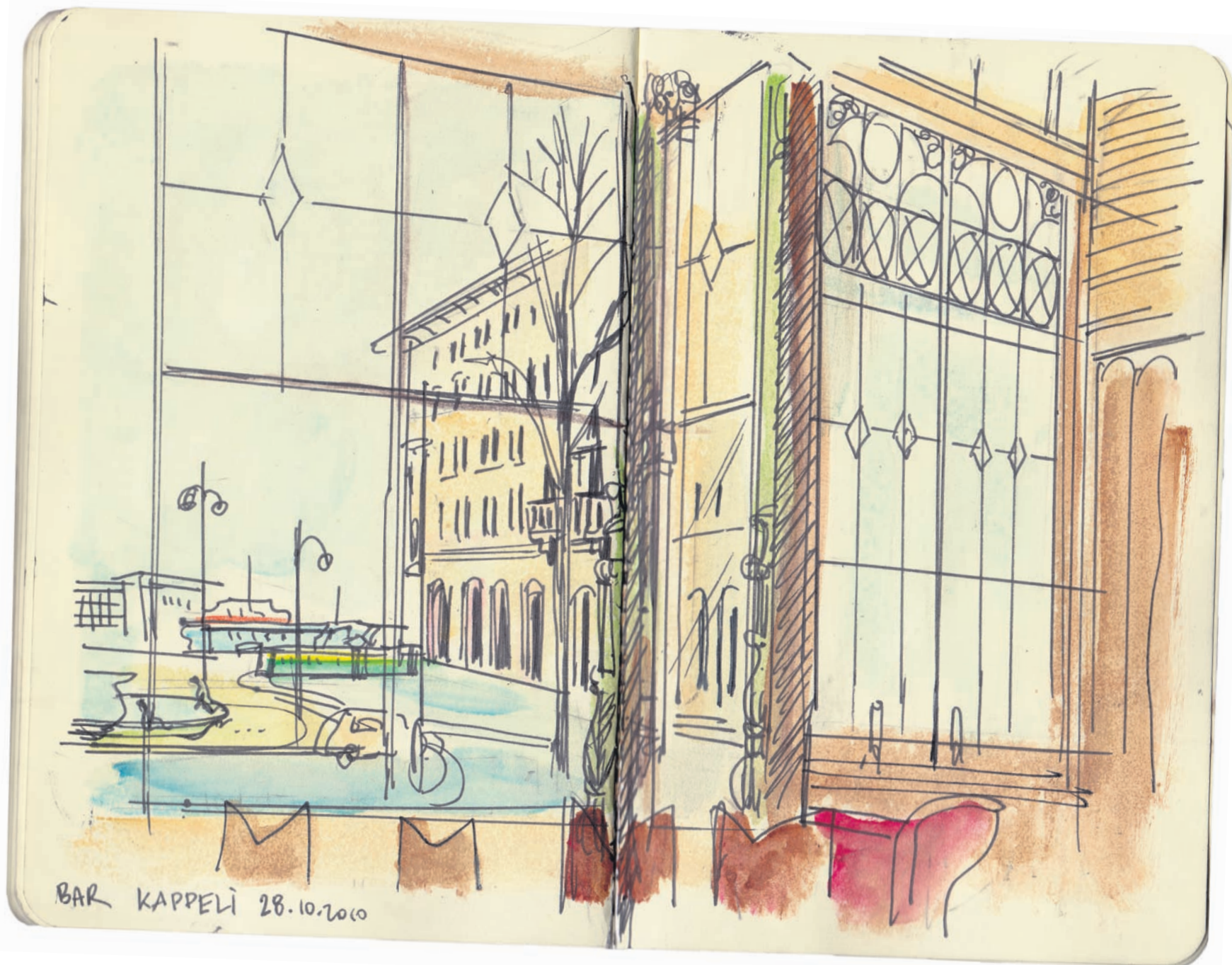

KIRJA messut taas.

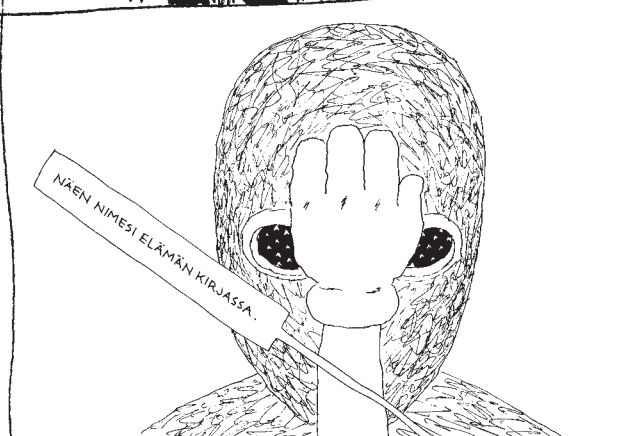
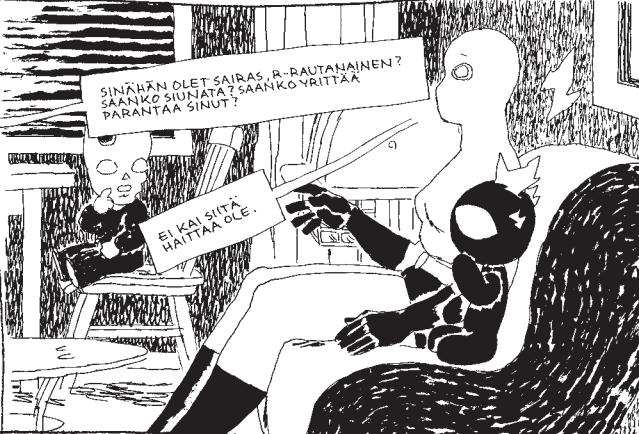
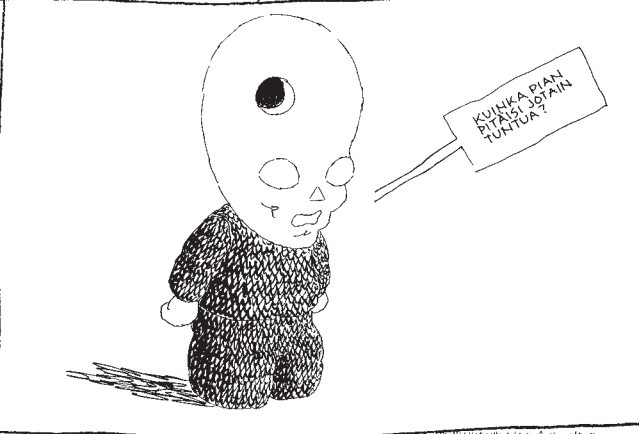
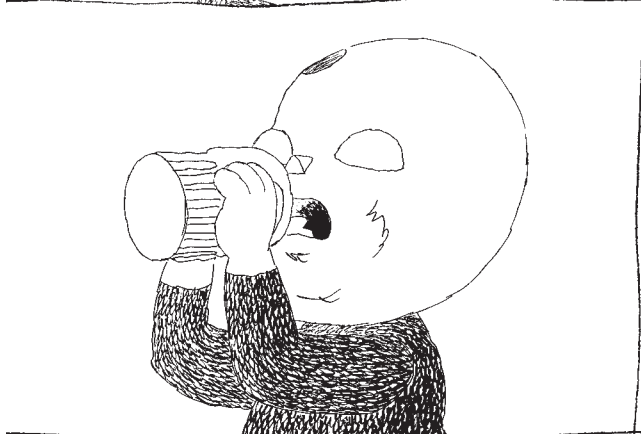
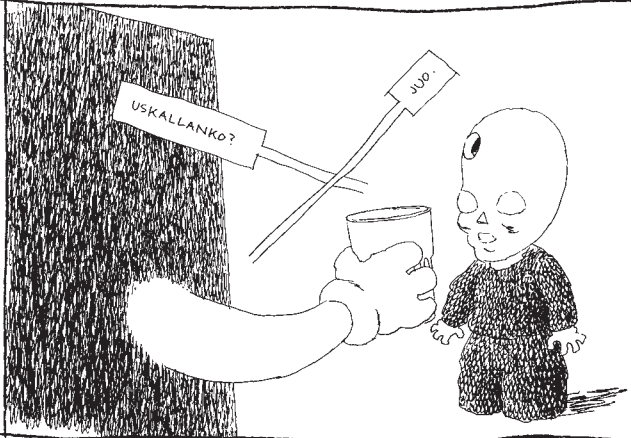
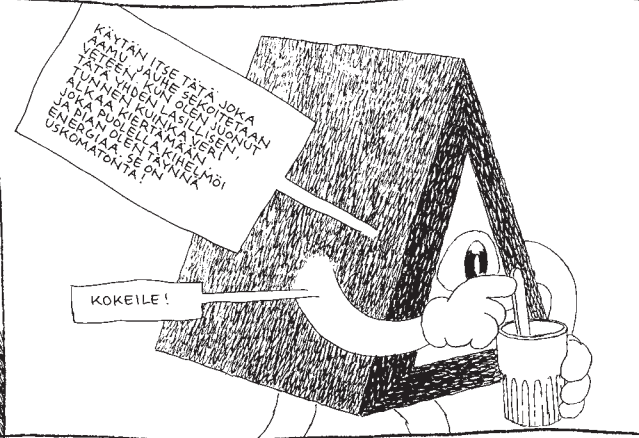
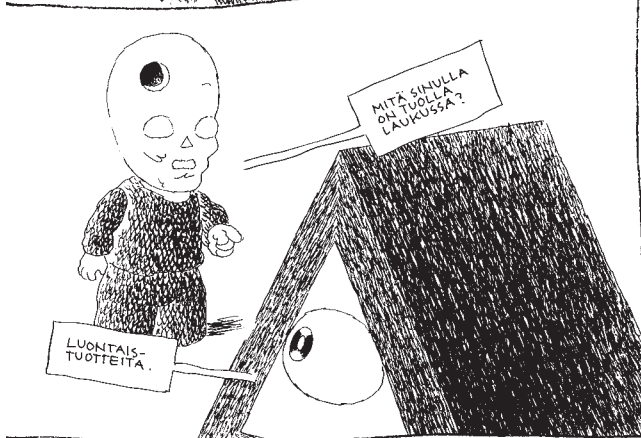
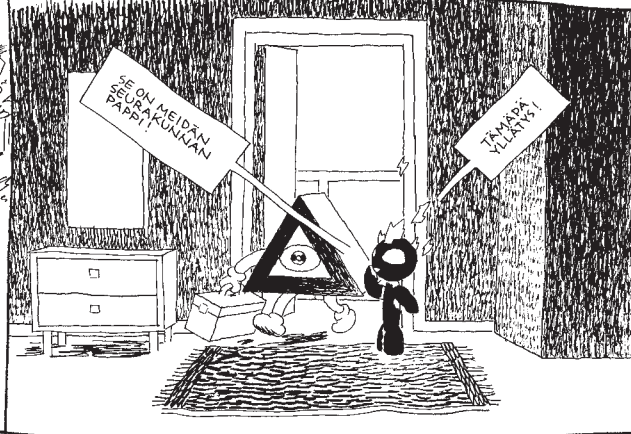
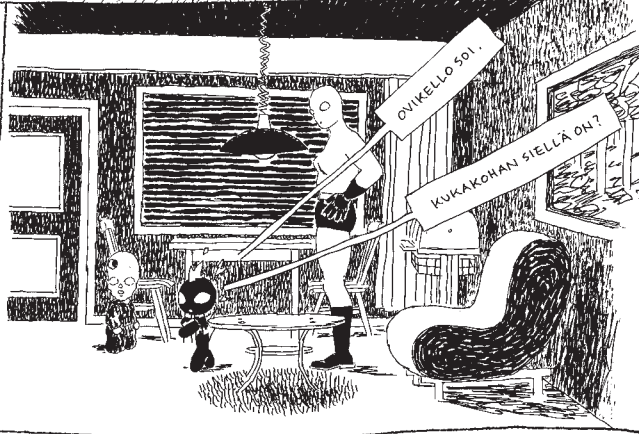
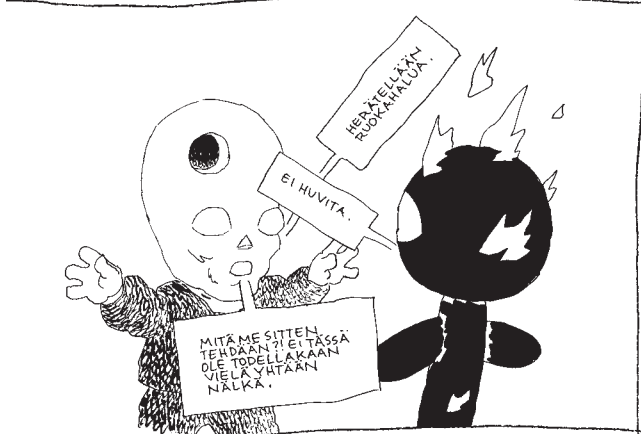
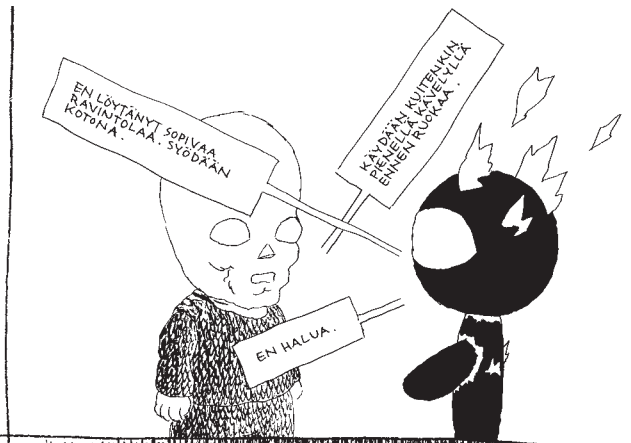

ALKUOHJELMAN jälkeen OMISTAN PAIKAN. Pujottelen, juoksen, räskän.

OSA 25

Avaran pelikentän sarjakuva

Britanniassa asuva tanskalainen sarjakuvatoimittaja ja -tutkija Matthias Wivel lupaa suuria pohjoismaisen sarjakuvan tulevaisuudelle. Hänen mukaansa Suomi on etujoukoissa kaatamassa raja-aitoja perinteisten lajityyppien ja taidemuotojen välillä.

TEKSTI **MATTHIAS WIVEL** KÄÄNNÖS **AINO SUTINEN** KUVA **CHRISTIAN SKOVGAARD**

Sarjakuva kokee kiihtyvän muutoksen ja kehityksen aikoja. Suuria asioita on odotettavissa, kun taidekentällä lähdetään arvaamattomiin suuntiin ja ennennäkemättömille poluille. Puolitoista vuosisataa sarjakuvaa, enimmäkseen väheksyttyinä massaviihteenä, on luonut oman tunnistettavan kuvallisen kielen kulttuurimme. Samalla on kuitenkin helposti juututtu tiettyihin genreihin ja ilmaisutapoihin. Vaikka perinteitä on määrätietoisesti rikottu jo 1960-luvulta, vasta viimeisen puolentoista vuosikymmenen aikana on aikaansaatu muutokseen tarvittava kriittinen massa. Taidemuodolle aukeaa avartunut pelikenttä.

Kehityssuuntaan on vaikuttanut eniten perinteisimpien lajityyppien ulkopuolelle sijoittuvien sarjakuvaromaanien (graphic

novel) tuleminen. Sarjakuvakustantamisen historialliset pääalueet, Pohjois-Amerikka, Euroopan ranskankieliset maat ja Japani, ovat edelleen johdossa. Kuitenkin Pohjoismaat ovat, etenkin viime vuosikymmenen aikana, osoittaneet olevansa hyvinkin ajan hermolla sen suhteen, mikä tekee sarjakuvasta yhden tämän hetken dynaamisimmista ja mielenkiintoisimmista taidemuodoista.

KANSALLISIA VAHVUUKSIA JA SYNERGIAA

Pohjoismaissa on perinteisesti luettu sarjakuvaa paljon, myös sarjakuvan suurmaiden lukuihin verrattuna. Kaikissa Pohjoismaissa on omanlaisensa julkaisuperinteet, jotka toimivat, joskin vähenevässä määrin, lähtökohtana nykytekijöillekin. Kansainvälisen vaihdon no-

peutuessa globalisaatio näkyy sarjakuvien jäljessä. Pohjolan pienkustannekenttä on, vaikkakin osaltaan lapsenkengissä, kiinnostava ja kukoistava alusta luovalle toiminnalle. Suuretkin valtavirran kustantajat saavat vaikutteita pientekijöiltä. Myös muualla usein horjuva sanomalehtisarjakuvan perinne elää vahvana Pohjoismaissa, joskin useat nuoret tekijät ovat oppineet etsimään yleisöään tietoverkosta.

1990-luvulla sarjakuva koki karumpia aikoja. Moni tilanteen tarkkailija, allekirjoittanut mukaanlukien, ehti vaipua pessimismiin. Nyt voin kuitenkin (lähes) varauksetta sanoa, että on hyvin paljon innostumisen aihetta. Sarjakuvat rikkovat järjestään normeja ja totuttuja muotoja. Sellaisina ne voivat näinä päivinä olla muodoltaan

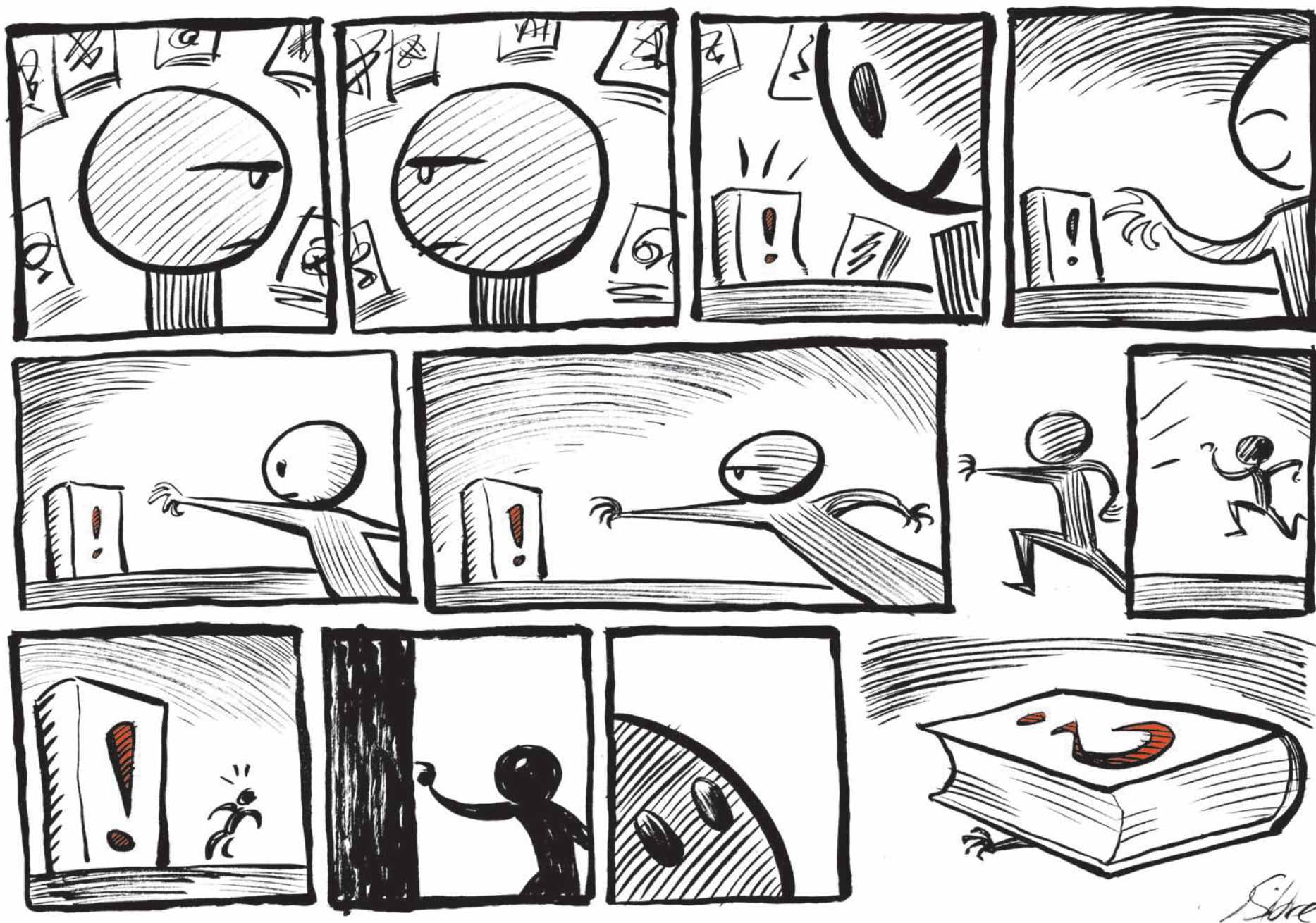
ja sisällöltään mitä vain, pitkistä kertomuksista limerikkityyppiin kuvarunoihin. On fantasiaa ja jokapäiväisyyksiä, maalaustaidetta ja kuvanveistoa, faktaa ja fiktiota, unta ja todellisuutta.

Suomi on kauan ollut pohjoisen innovaatiojohtaja – jo varhain on murrettu raja-aitoja sarjakuvan ja nykytaiteen väliltä, samalla vieden molempia kiinnostaville uusille urille. Ruotsi on seurannut samoja latuja, vahvuutenaan yhdistynyt pienkustannekenttä ja pitkäikäiset antologiat, kuten Galago. Norjassa on vahva sanoma- ja aikakauslehtien sarjakuvaperinne, joka on luonut terveellä pohjalla olevan, joskin luovuudeltaan hieman rajoittuneen teollisuuden. Viime aikoina norjalaista monimuotoisuutta on kuitenkin nähty rohkaisevan paljon. Tanska on ollut maista käännössarja-

kuvan suurin markkina-alue ja kotimainen tuotanto puolestaan epäsäännöllistä. Kuitenkin viime aikoina on nähty todella laadukasta jälkeä. Islannilla, Grönlannilla, Fär-saarilla ja Baltian mailla on kaikilla omat nousevat kenttensä.

ETEENPÄIN!

Kansainvälisten sarjakuvarendien pohjoisena keskiönä Suomi on ihanteellinen paikka tuoda yhteen näiden maiden omat perinteet. Viime vuosien todellinen sarjakuvalähettiläs on ollut nyt hiljaiseloa viettävä Glömp-antologia. Glömpin henkeä jatkaa ja siitä laajentaa Kuti-ilmaisjakelehti. Kuitenkin sarjakuvan avartunut kenttä on enemmän kuin mikään yksittäinen julkaisu tai koulukunta, ja nyt on otollinen aika ottaa selvää, mistä on kyse. ■

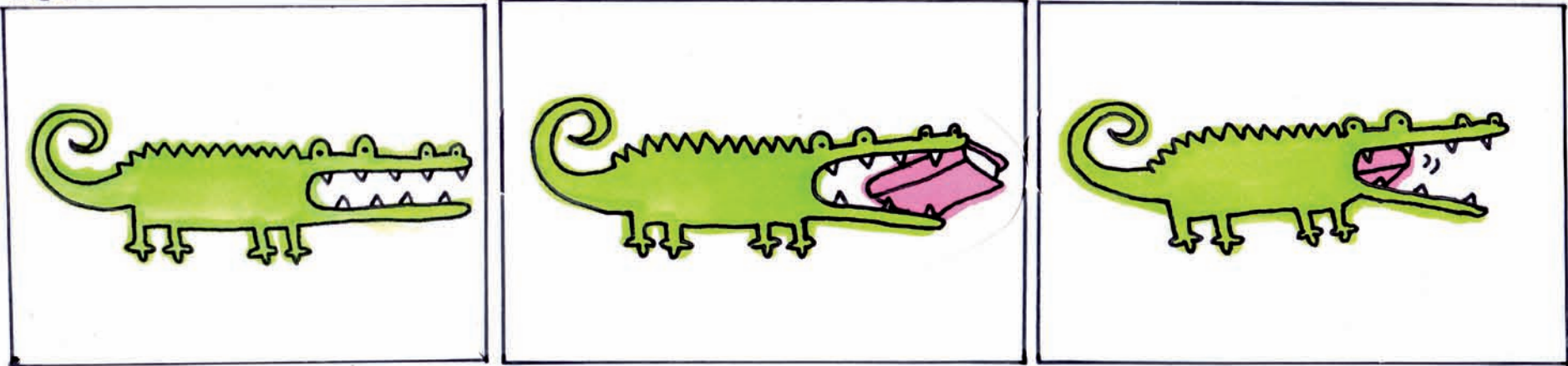
The continuing Adventures of ID & EGO

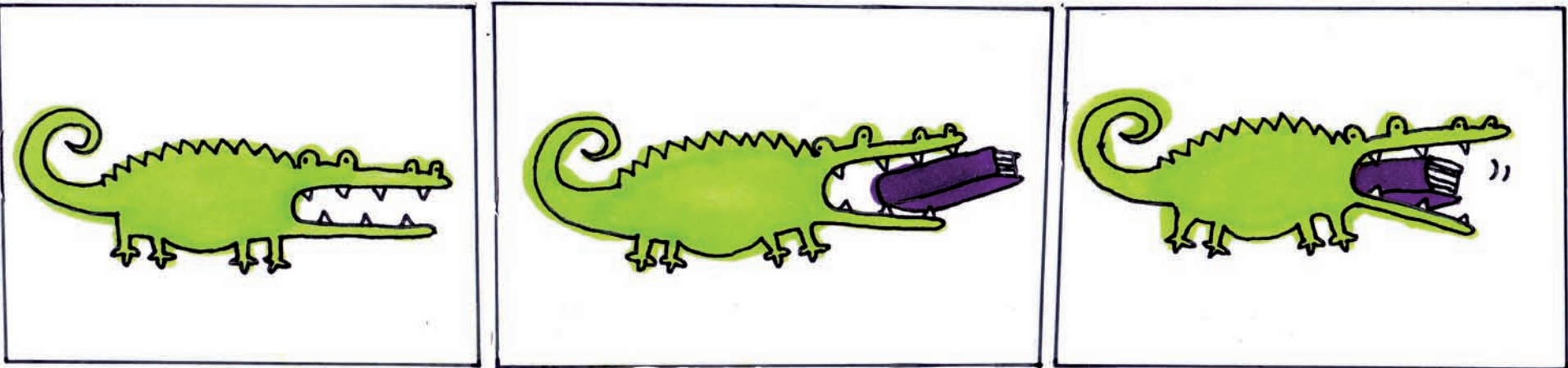
VOLLE 10

HELSINGIN KIRJAMESSUT 10 VUOTTA

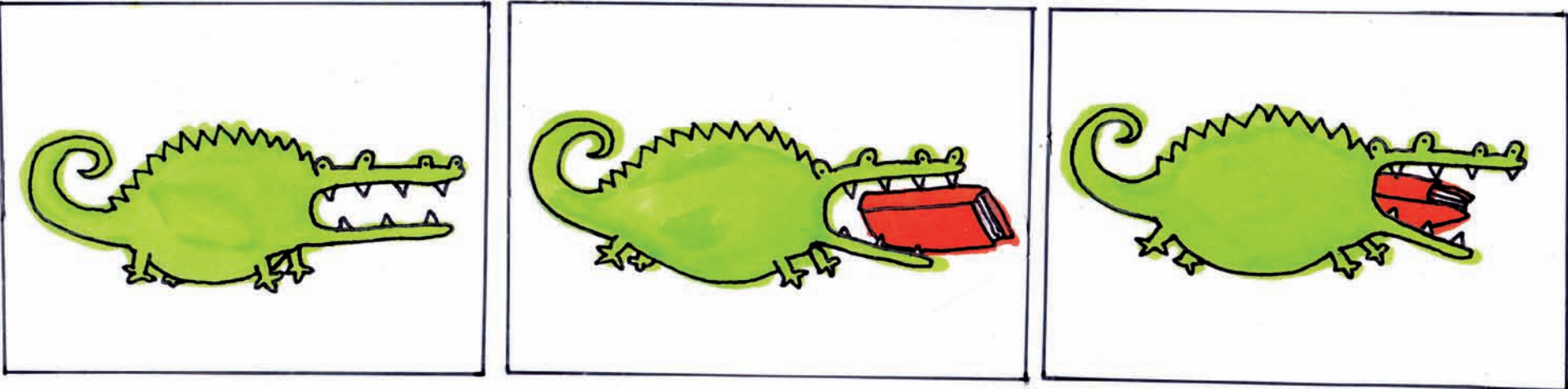
2001

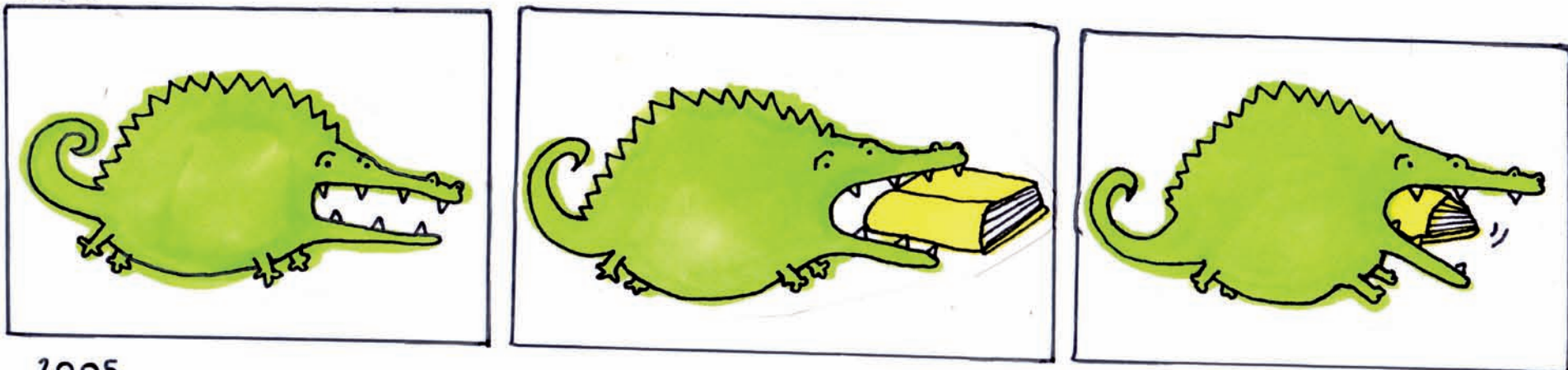
2002

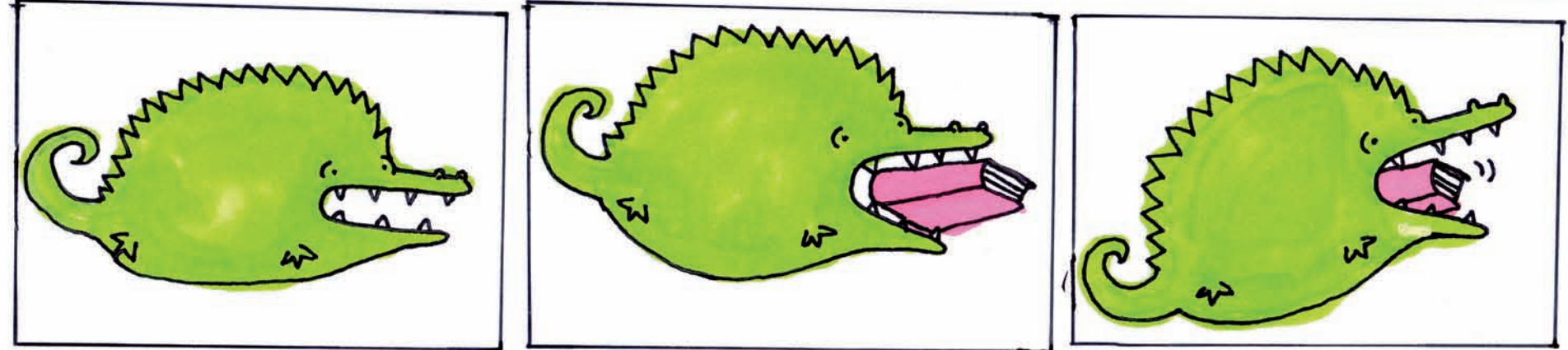
2003

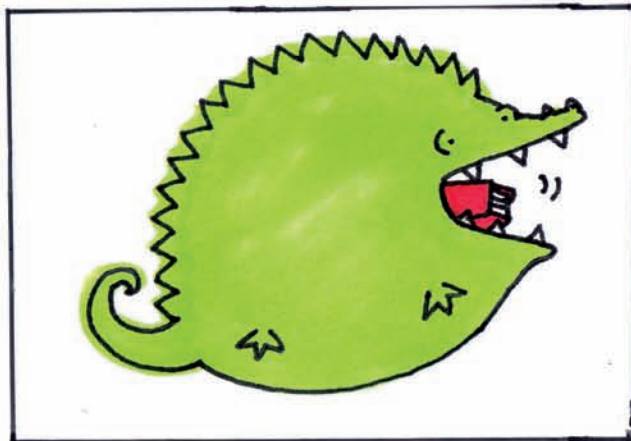
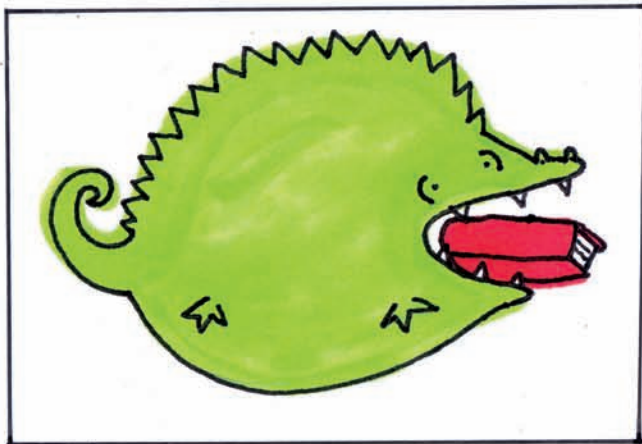
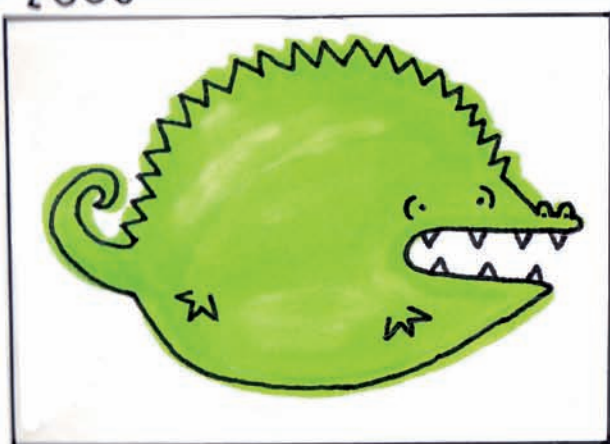
2004

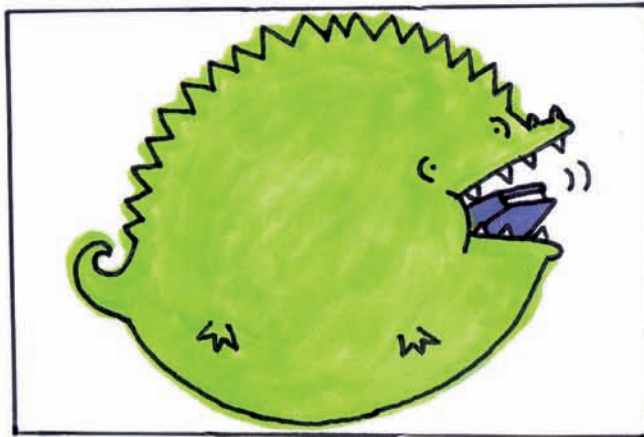
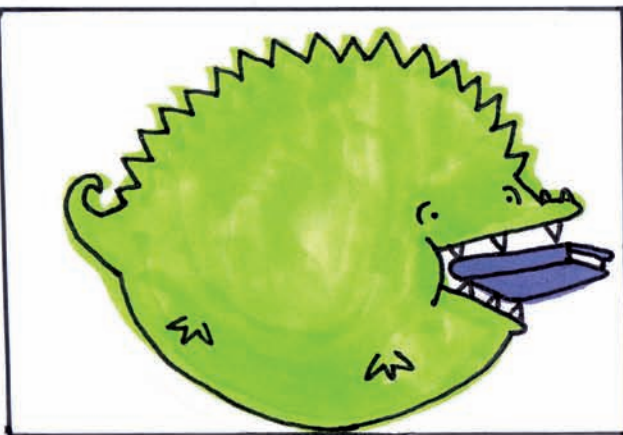
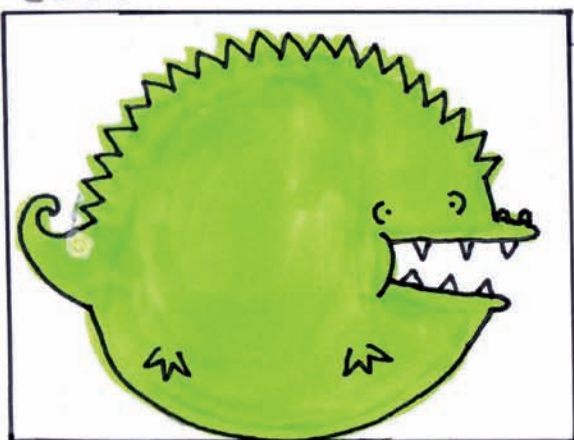
2005

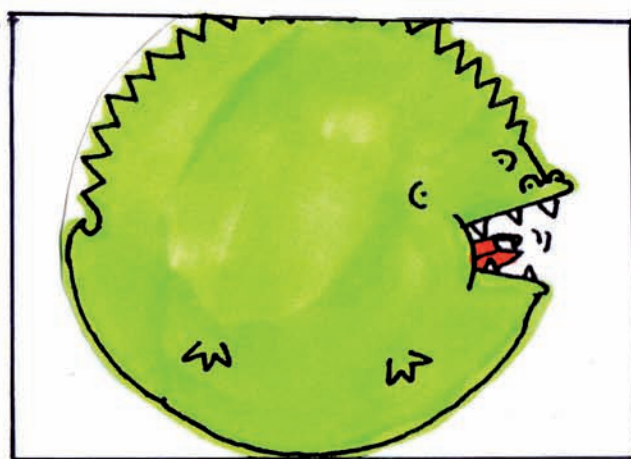
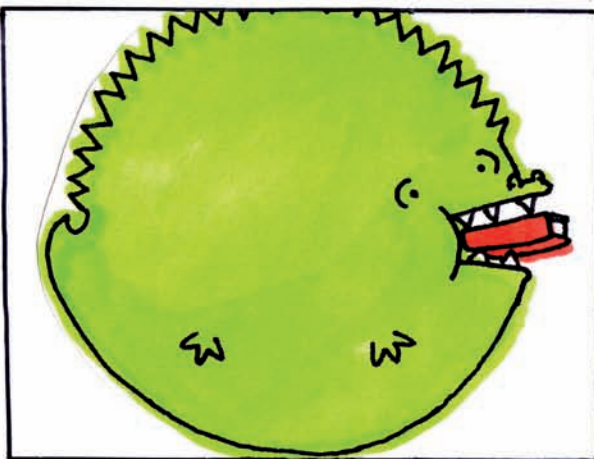
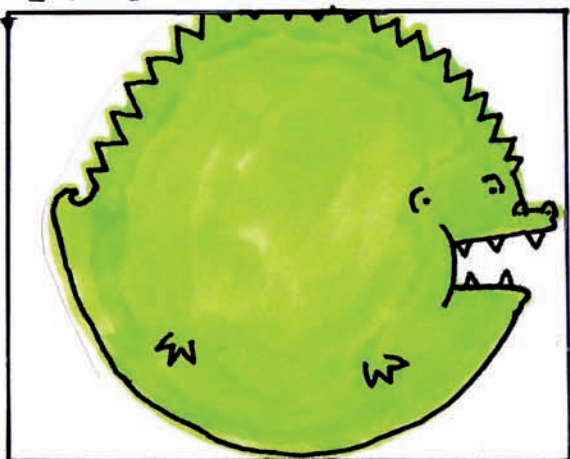
2006

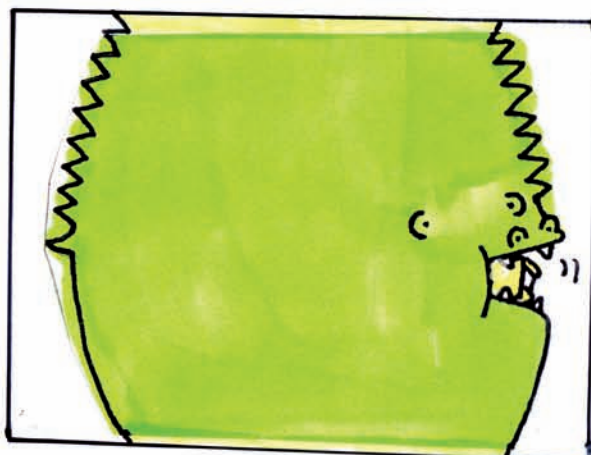
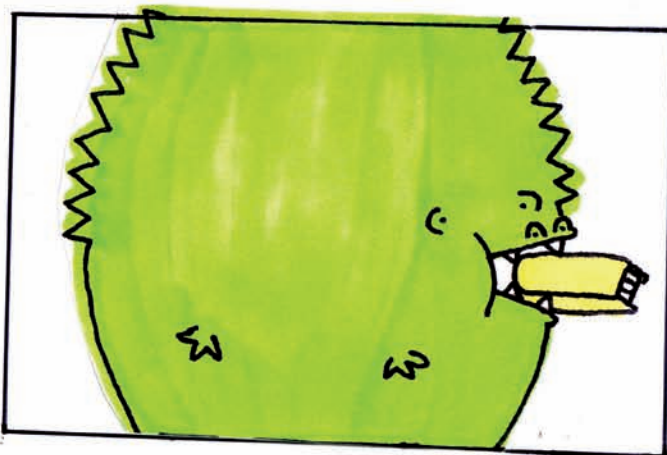
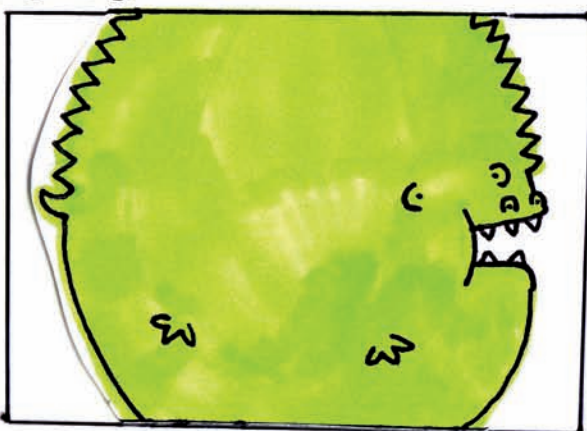
2007

2008

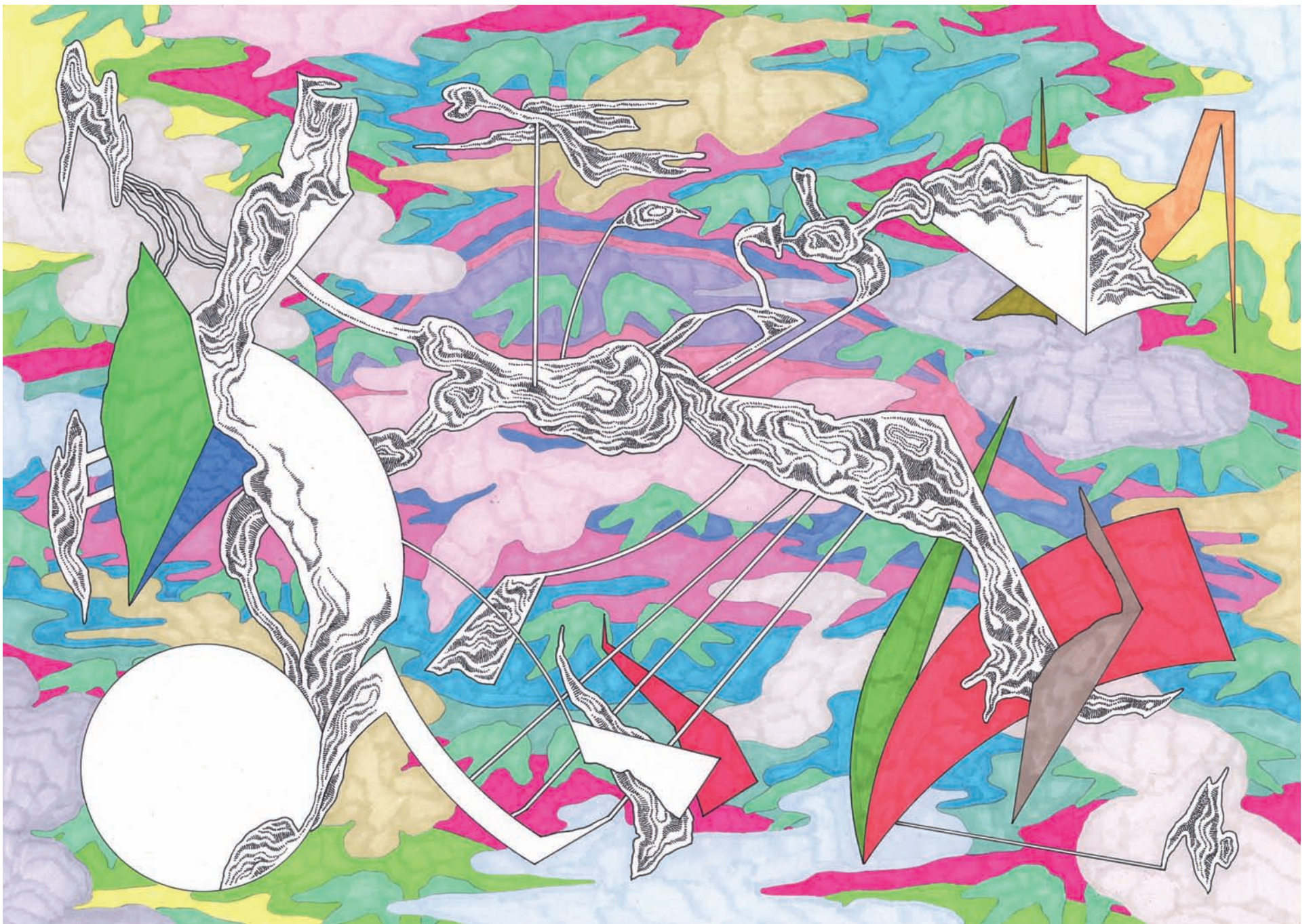
2009

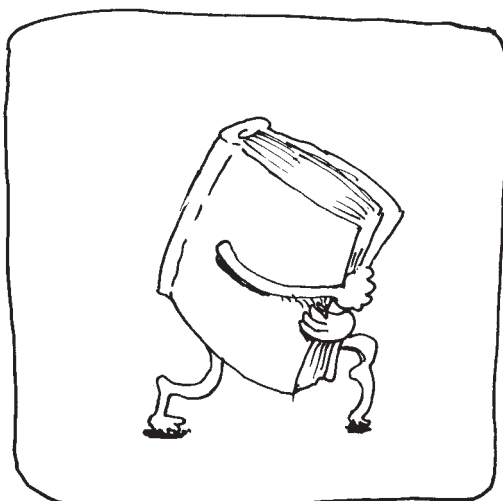

2010

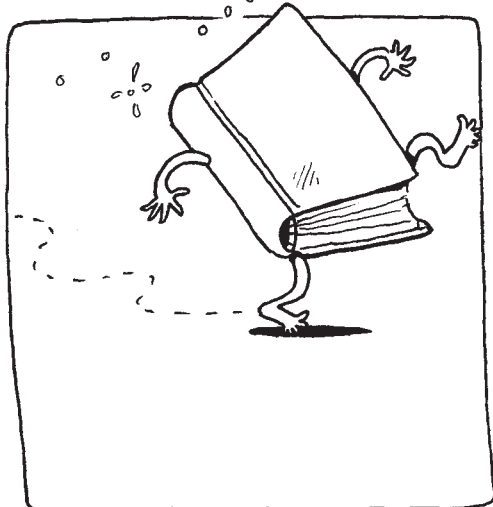
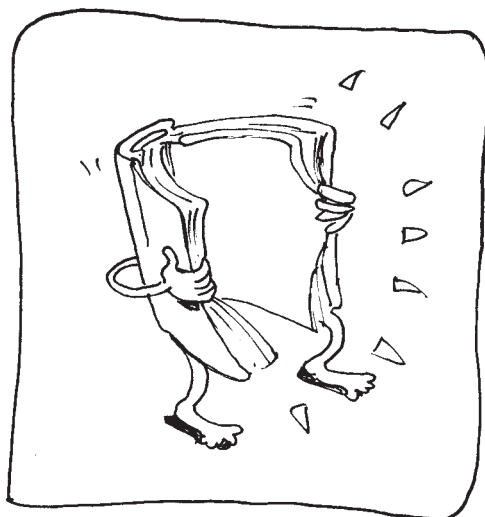

millu-10

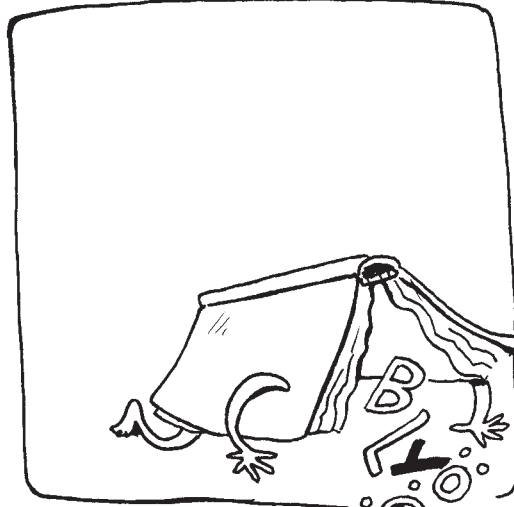

Sonja & Anni = Sonni

0102 elue = eluos & iuvue

BOOKS FOR
AG
R
O
K
A
B
O
O
K
S
F
O
R
A
G

Anna ja pojat sarjishyllyllä

Kulttuuriohjelmia toimittava ja proosaa työkseen lukeva Anna (36), sarjakuvia päivittäin lukeva ja piirtävä Felix (12) sekä askartelija ja ehkä tuleva sarjakuvataiteilija Anton (7) tutustuivat Kirjamesujen sarjakuvalehden toimituksen pyynnöstä kolmeen tuoreeseen sarjakuvaromaaniin.

TEKSTI ANNA TULUSTO, FELIX JA ANTON BARDYN AVULLA

LEMPI POHJANTÄHDEN ALLA

Kirjan kannessa on selvästi Suomi-filmin Juurakon Huldaa näytellyt Irma Seikkula. On viljapeltoa ja komea nuorukainen takakannessa. Mutta hän ei kuitenkaan ole pehtoori, vaan suutari Väinö. Kannen tyttökin on oikeasti Lempi, sarjakuvakirjailija Reetta Niemensivu mummo.

Lempi ja rakkaus kertoo Lempistä, Väinöstä, rakkaudesta, murheista ja anteeksiantamisesta. Se on kaunis ja melankolinen niin kuin suomalainen maaseutu, suomalainen mieli ja historia. Suomalainen elämä. Sillä on myös hieman ilkeät ja juoruilevat piirteensä – niin kuin suomalaisilla pikkupaikkakunnilla joskus saattaa olla. Pisteliäämpää suomalaista realismia tarinassa edustavat nurkissa ja kadunkulmissa juoruissaan kuhisevat kylän akat. Minua ne naurattivat, poikienikin vähän: ”Vähän ärsyttäviä, mutta myös huvittavia.”

Lempi ja rakkaus –kirja koskettaa päähenkilö Lempin kärsivällisyyden ja anteeksiantamisen taidon takia. Löysin Lempistä Kivivuoren Eli-naa. (Kiitos taas Linna Pohjantähdestä.) Vaikka Akseli menikin malttamattomana vehtaamaan Leppäsen Aunen kanssa, Elina antoi anteeksi. Niin antaa Lempikin lopulta tyyneästi anteeksi rakastamalleen Väinö-suutarille tämän vuosien harharetken.

Löysin Lempistä ja Väinöstä myös ripauksen Romeota ja Juliaa, niin kuin elämästäkin voi toisinaan löytää.

Lempin rakkaudessa myös kuollaan ennen aikojaan. Niin kuin elämässäkin joskus. Se sai nuoremman lukukaverini posket punoittamaan ja silmät kiiltelemään. Vanhempi kuunteli ja katse-li rauhasa. ”Tämä tarina oli hyvin, ja oikean elämän tuntuisesti kirjoitettu. Tarina ei ehkä ollut ihan minun makuuni, mutta ei se sarjakuvaa huo-nontanut. Kuvat olivat selkeät, sellaiset hyvät.”

Reetta Niemensivu kirjoittaa kauniisti Lempi-mummostaan. Hän ei retostele suomalaisilla sukutarinoilla vaan ikään kuin antaa tarinan rauhasa kertoa itsensä, hyväksyy, ymmärtää, lohdut-taa ja kuuntelee.

Jos isoäitini eläisi, Lempistä ja rakkaudesta saattaisi tulla hänen ensimmäinen sarjakuva-albuminsa. Nyt sen saa äitini, poikieni isoäiti.

Reetta Niemensivu: Lempi ja rakkaus
Suuri Kurpitsa, 2010
ISBN 978-952-9887-66-8

MATKAMIESTEN PELOTTAVA PÄIVÄ MURMELEINA

Felix: ”Tyylikäs, hauska ja hurja. Ehkä vähän hidas. Tajusin tämän, mutta on vaikea selittää. Mä kokeilen: Tarinassa on ikään kuin kaksi päällekkäistä aikaa. Samat asiat tapahtuvat kummassakin ajassa kuitenkin hieman eri aikaan. Siksi päähenkilöt elävät ne uudestaan ja uudestaan. Vaikeaa selittää, mutta musta tuntuu, että mä tajuan.”

Anna: ”Ymmärrän ehkä, mitä tarkoitat. Vähän niin kuin eräs elokuva - Päiväni murmelina. Päähenkilö huomaa elävänsä edellistä päivää uudestaan ja uudestaan. Aluksi se on hauskaa ja jännittävää. Mutta sitten hän huomaa, että melkein kuin tuomittu elämään samaa päivää ikuisesti.”

Anton: ”Murmeli on hyvä sana senkin takia, että tuossakin oli omituisia otuksia.”

Anton jatkaa: ”Se tapahtui ehkä Aasiassa. Ja jotenkin eläintarhamaisessa kylässä. Tavallaan viihtyisässä, mutta ei sitten kuitenkaan. Se lintu olisi voinut olla pingviini. Se näytti ensin enemmän pingviiniltä, mutta lintuhan se oli. Ne kulkijat kävelivät välillä vähän liian hitaasti ja liian pitkään ruudusta ruutuun. Mä mietin vieläkin, oliko maassa lunta vai ruohoa. Se saattoi tapahtua myös Japanissa.”

Anna: ”Takakannessakin mainitaan Japani. Tämän tekijä on syntynyt Mosanbikissa, se on ja asuu nyt Norjassa.”

Felix: ”Se oli taitavasti piirretty. Tyylikäs.”

Anton: ”Onneksi ne käänty vasempaan. Se ohje niille oli annettu. Tai onneks ja onneks. Punaisen männyn kylä ja Paperikaupunki – ne olivat hyviä ideoita.”

Anton: ”Mutta miksihän niiden nimet oli Mooses ja Baltazar?”

Anna: ”Aika monissa kirjoissa viitataan Raamattuun. Mooses on sieltä. Ja Baltasar oli yksi itämaan tietäjästä.”

Anton: ”Ja tollakin Baltasarilla on tollainen parta.

Anna: ”Pidin sen kummallisuudesta ja dramaattisuudesta. Olen lukenut kirjan, jossa kaksi suomalaista matkustaa Australiaan, viidakkoihin, tuntemattomille äärimmäisille seuduille. Kirja kertoo siitä, että kun alkaa tapahtua outoja asioita, huolellisesti tehtyt suunnitelmat murentuvat. Kirjan nimi on Linnunaivot ja sen on kirjoittanut Johanna Sinisalo. Kirja kertoo myös siitä, miten ihmisillä on valtava halu hallita luontoa ja vain vähän sielutokykyä sille, että luonto on niin vahva ja välillä ennustamaton. Ja siinä kirjassa taas viitataan yhteen toiseen kirjaan, klassikkoon, Joseph Conradin Pimeyden sydämeen, joka kertoo matkasta Afrikan ja ihmismielen syvyyksiin ja pimeyteen.

Felix: ”Tämä oli hurja sarjakuva. Mä pidin siitä.”

Anton: ”Niin mäkin.”

Anna: ”Ja mä.”

Rui Tenreiro: Metsän pidot (suom. Viljami Jauhainen)
Huuda Huuda, 2010
ISBN 978-952-5724-25-7

SANIAISLEHDON SINNIKÄS AGNES

Meiltä pääsee makeat naurut jo kirjan ensimmäisellä sivulla, sillä jossa vasta kerrotaan kirjan ja kirjailijan nimet. Sivulla on kuva työstä, joka ei selvästi ole mikään ihan tahansa tyttö. ”Vähän simpsonmainen, se tulee noista silmistä”, sanoo 12-vuotias ja jatkaa: ”Tuima, mutta hauska.”

Myöhemmin hän toteaa, että ”on hyvä, että tuo tyttö ei luovuta helpolla, se on sinnikäs tyttö. Kun se jotain keksii, se tekee sen”. Seitsemänvuotias ihastelee tytön pottunenää ja pyöreitä korvia. ”Ja sitä paitsi se on rohkea.”

Saniaislehdon salaisuuksien Agnes siis sai meidät ensi sivulla puolelleen. Tämä tarina naurattaa, mutta myös mietityttää. ”Sen vanhemmat ovat kuolleet ihan niin kuin Harry Potterinkin ja sitäkin kiinnostaa, miksi ne kuolivat”, sanoi seitsemänvuotias.

Saniaismetsän salaisuuksissa on klassikon ainek-sia ehkä juuri sen takia, että se kerää puolelleen niin lapsi- kuin aikuislukijankin. Se on kiinnostava sekoitus realismia, absurdia huumoria ja velhoutta. Esiteiniin sen rohkeus ja kriittisyys vetosi paljon. Kiittelimme myös kuvitusta. Se on hieno, dra-maattinen ja hauska. Jokaisessa ruudussa on pieniä yksityiskohtia, joita on herkullista tutkia.

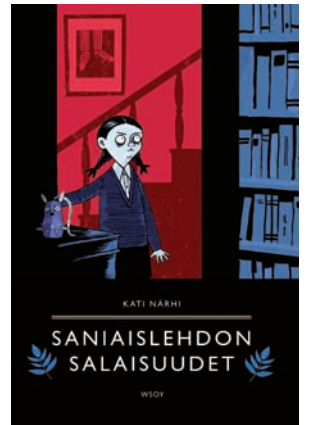
Saniaismetsä ei ole mikään kiltti lastenkirja. Se on hauska ja hultaton, mutta kertoo myös aikuisten maailman kieroudesta ja pinnan alla olevista salaisuuksista ja paljastaa ihmisten teennäisyyden.

Tapahtumat sijoittuvat Plankton-nimiseen kaupunkiin. Kirja onnistuu kertomaan myös yhteiskunnasta, siitä että joillain on enemmän kuin toisilla, joku on rikkaampi, mutta ei välttämättä tyytyväisempi. Planktonista löytyy yhteiskuntaluokkia ja hahmoja joka lähtöön. 12-vuotiaasta huvitti erään rikkaan ja ilkeähkön rouvan tilitys siitä, miten hyvää palveluskuntaa on mahdollon löytää (”kun se on itse tuollainen ärsyttävä”) ja se, että lopulta palveluskunnaksi löytyy Zombie-nimisen maan kansalaisia, joilla on pysyvästi mustat silmänympärykset. Sellaista on elämä niin Euroopan taivaan alla kuin Planktonmaankin taivaan alla.

Mieleemme välähtävät yhtäkkiä brittiläisen Roald Dahlin huikeat ja hurjat jutut.

Saniaismetsän ehdoton sankari on Agnes. Löysimme hänelle kirjallisia sukulaisia. ”Vähän niin kuin Simpsonien Lisa.” ”Tai hei, ehkä niin kuin Harry Potterin Hermione, samalla tavalla neuvokas.” Mah-tityttö!

Kati Närhi: Saniaislehdon salaisuudet
WSOY, 2010
ISBN 978-951-0-36316-4

CORTO MALTESE HELSINGISSÄ

"Olen kieltäytynyt monista asioista vaikka minulla on täyttymättömiä haaveita... Myönnettäköön että minulla on halu uskoa johonkin... miksi se ei voisi olla salainen, kätkeyksi sanottu paikka Venetsiassa?" Corto Maltese kertoo.

Q-teatterissa saa helmi-kuussa ensi-iltansa Corto Maltesen seikkailut, jolloin näemme näyttämöllä ensimmäistä kertaa Hugo Prattin maailmankuulun sarjakuvasankarin.

Hugo Pratt syntyi Riminissä, kuten Federico Fellini, mutta eli lapsuutensa Venetsiassa. Sukutaustaan kuuluu niin juutalainen kuin turkkilainen kulttuuri, isä puolestaan oli Italian armeijan palveluksessa, äiti oli kiinnostunut salatieteistä ja ennustamisesta. Pratt on kuvannut kiehtovasti lapsuutensa kävelyretkiä isoäitinsä kanssa eri puolilla Venetsiaa tai sen juutalaisghettoa. Isoäiti vei hänet katsomaan amerikkalaisia elokuvia ja kehotti häntä piirtämään näkemänsä kotona paperille. Pratt kuunteli ghetton lasten kertomuksia ja sai nähdä salaisia, kätkeytyä paikkoja, jotka johtivat toisiin aikoihin ja toisiin paikkoihin. Venetsia oli tarinoiden labyrintti, kiehtova, moniselitteinen, salaperäinen kuten hänen sarjakuviansa päähenkilö Corto Maltesekin. Pratt ylistää mielikuvitusta, vaikka tarinoiden historialliset faktat ja tapahtumat ovat kohdallaan yksityiskohtia myöten.

Hugo Pratt on loistelas kertoja, joka solmii tarinansa historian, fantasian ja ajan kerroksista. Corton hahmo kutsuu seikkailuun lajin parhaiden perinteiden mukaisesti. Corto Maltese on samalla mies kahden maailman, kahden aikakauden rajalla. Hän on riippumaton, individualistinen, anarkistinen sankari, jota riivaavat haaveet ja täyttymättömän onnen tavoittelu maailmassa, joka elää sodan ja väkivallan keskellä.

Esitys pohjautuu tarinoihin Corto Maltese Samarkandissa, Corto Maltese Siperiassa, Itäisen ikkunan enkeli, Corto Maltese Venetsiassa, Corto Maltese nuoruus sekä Kauriin merkin alla. ■

Ensi-ilta Q-teatterissa
17.2.2011

Ohjaus Fiikka Forsman
Dramatisointi

Seppo Parkkinen

Suomentaja

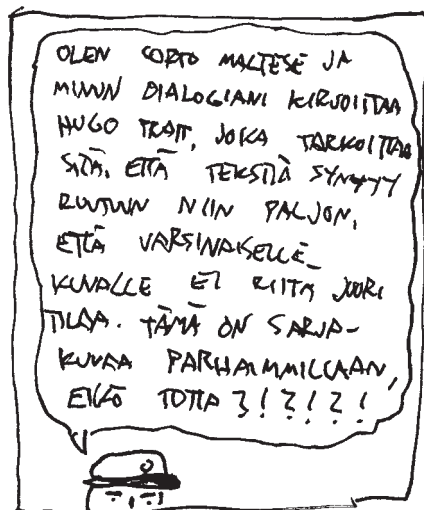
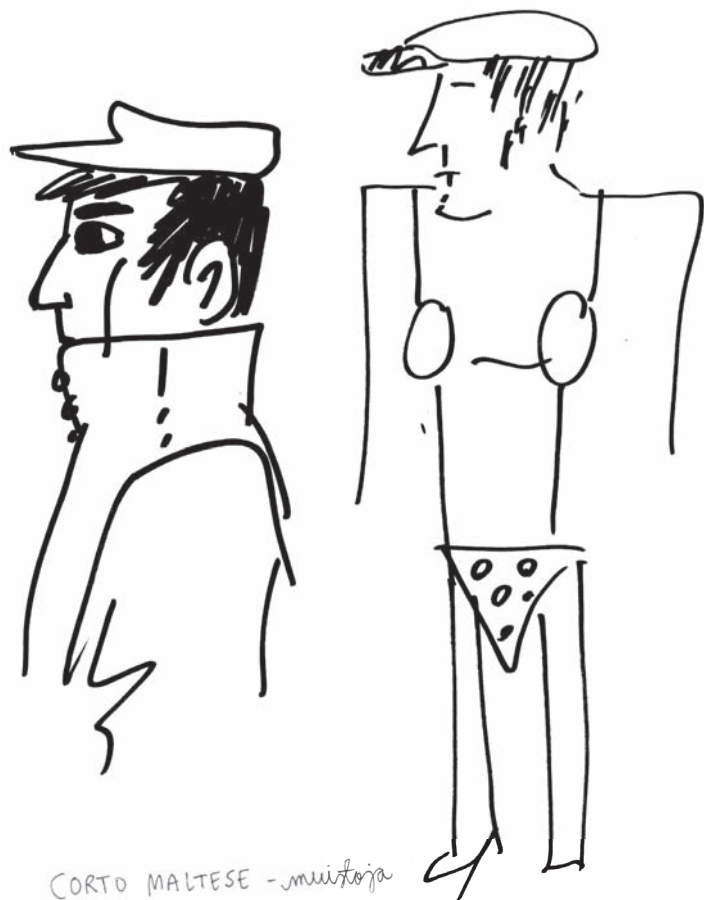
Heikki Kaukoranta

Rooleissa: Tommi Korpela (Corto Maltese), Jani Volanen, Pirjo Lonka, Taisto Oksanen, Kreetta Salminen ja Janne Hyytiäinen.

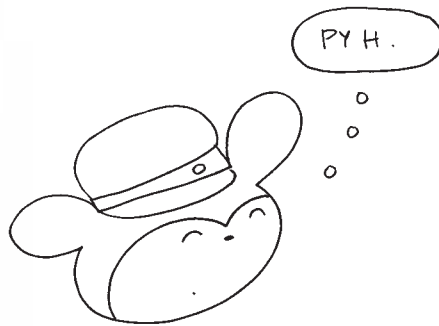
LISÄTIEDOT:

WWW.Q-TEATTERI.FI

HELSINGIN KIRJAMESSTUT 2010 17

Hugo Pratt

AS

Reetta-10

Tour d'Europe on Kaisa ja Christoffer Lekan 476-sivuinen sarjakuvakirja pyörämatkasta halki Euroopan. Paljon luettavaa, paljon ajattelemisen arvoista. Muut kehukoot meitä, kun emme itse oikein osaa.

"Kesän ihanin pyöräkirja (ja vähän joogakirjakin)."
Mari Paalosalo-Jussinmäki, Olivia-lehti.fi

"No cyclophilic bookshelf or coffee table should be without one."
Rich Roat, House Industries

"More ponderous moments than most, telling the magical tale of yoga road cycling, a part-travelogue, part-Hindu journey (...) the most real comic to come out in awhile."
Nadja Sayej, The core of the comic craze top 10

"Sopiva yhdistelmä järjestetyn urheiluprojektin synnyttämää intoa, vastoinikäymisestä kumpuavaa tilannekomiikkaa ja filosofiaa siitä, kumpi oikeastaan on tärkeämpi: määränpää vai itse matka. Sport tykkää!"
Anna Jalkanen, Sport

"Lekat näyttävät kustantamoille mallia."
Joanna Palmén, Image

"Harvoin näkee näin viimeisteltyä ja kaunista kirjaa."
Ville Hänninen, Sarjainfo

"Kirja sopii niille, joille feminismi tarkoittaa myös kulutuskriittisyyttä ja pyrkimystä ekologisiin valintoihin, mutta jotka silti kaipaavat ajoittain maisemanvaihdosta."
Elsi Hyttinen, Tulva

"Nainen, mies, polkupyörä ja kaukainen määränpää."
Miia Siistonen, Anna

"If you do one thing this year for \$ 30. Please, please let it be buying this book."
Jeremy Dunn, Embrocation Magazine

"Tour d'Europe on metafora tasapainon, harmonian ja kärsivällisyyden löytämisestä."
Susanna Luikku, Apu-lehti

"Kaisa Leka on todellinen monitaituri."
Katarina Vesikko, Kotiliesi

"Tour d'Europe näyttää tiiliskiveltä, mutta on miellyttävä ja helppolukuinen kokemus. Tarina soljuu vaivattomasti eteenpäin."

Tuomo Tarvas, Europalehti.fi

Jari Tamminen, Voima

"Fillari-lehti suosittelee."

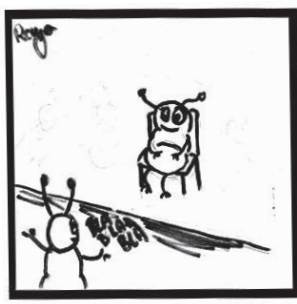
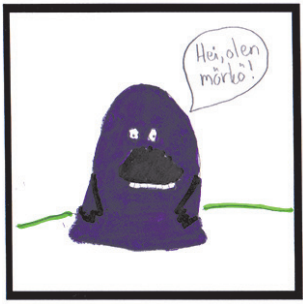
Markku Liitiä, Fillari-lehti

"Useimmat matkailijat koluavat nähtävyyksiä, mutta Lekoille tärkein nähtävyys oli tie, matkan teko."
Kati Kelola, Mondo

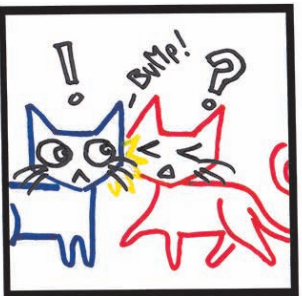
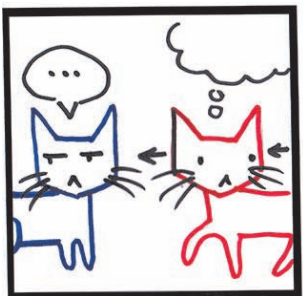
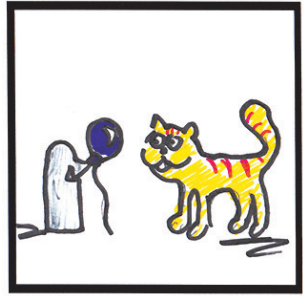
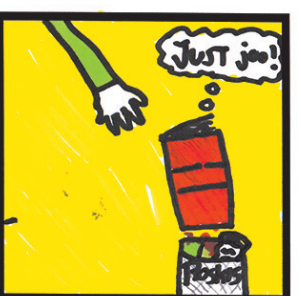
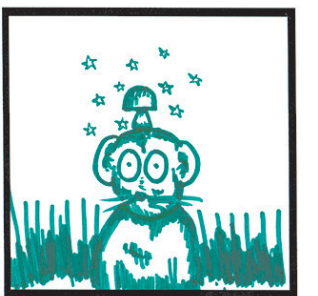
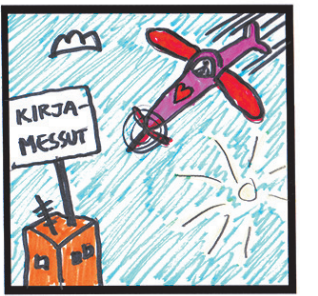
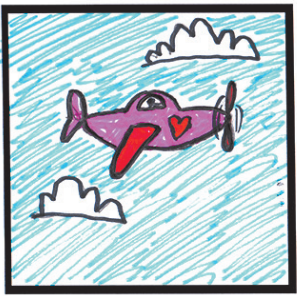
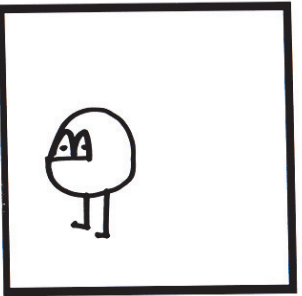
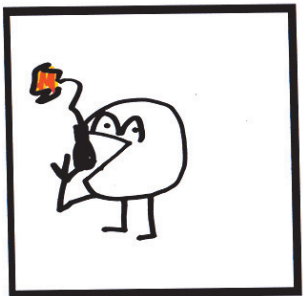
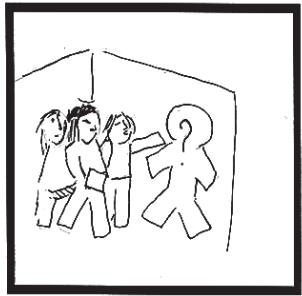
"Kirsikkana koko sarjakuvakun päällä on erittäin hieno kokonaisuus. Se on kannesta kanteen niin tyylikäs, että sitä hypistelee ja selailee pelkästään silmänilosta."
Joppe Ranta, Retki-lehti

Saatavilla kirjamesuilla Suomen Sarjakuvaseuran osastolta, muutoin hyvinvarustetuista kirja- ja joogakaupoista. Kirjan voi kätevästi myös tilata suoraan kotiovelle meiltä hintaan 25 euroa (sis. posti). Mukana pieni lisäyllätys. Lähetä tilauksesi osoitteeseen info@yogaofcycling.com!
www.yogaofcycling.com www.facebook.com/tourdeurope

YLEISÖNOSASTO

APOLLO KUSTANNUS

Uutuuksia osastolla 6p16

© Jacamon & Matz / Casterman, Bruxelles (2008)

© Jacques Martin / Casterman, Bruxelles (1974)

© Dargaud Benelux (Dargaud-Lombard SA)
2006 by Conrad & Wilbur

© Dargaud Benelux (Dargaud-Lombard SA)
1975 by Hermann & Greg

EMMA

ESPOO MUSEUM OF MODERN ART

MOI EMMA!

KUIKA SE ON?!

29.9.10-9.1.11

Vilho ja WAGNER

weegee

Ti, pe-su 11-18, ke-to 11-20 P. 09-8165 7512. Ahertajantie 5, Tapiola.
OPASTUKSET LA: Taidetunti klo 14 (alkaen 2.10.), SU: Taidevartti klo 13 ja 16,
Taidehaltijan tunti lapsille klo 14. Bussit Kampista 106 ja 110. www.emma.museum

Sanoma Magazines

© DISNEY

Nyt tehdään ankkahistoriaa

ANKKOJEN MAAILMANHISTORIA 3

KESKIAIKA

UPEAN SARJAN KOLMAS OSA ILMESTYY VIIKOLLA 36! s.h. 33 €

SATA VUOTTA SUOMALAISTA SARJAKUVAA
ONE HUNDRED YEARS OF FINNISH COMICS
HUNDRA ÅR AV FINLÄNDSKA SERIER

2011

Talvella on
ihanaa
lulstea

Kainu on
oikeus
puntaaseen
juoma veteen

Gapsi on
onnekkaan
kun saa
tulla elämään

NIGHT VISIONS - FESTIVAALILLA
28.10.2010 KLO 00:01

P. TIKKANEN 28.10.2010

WUOLAA.COM

KAIKKI KIRJAT ALENNETUIN HINNOIN!

ALEKSIS KIVI LAVA

LOUHI LAVA

ETELA

UUSI KÄÄNNÖSSARJAKUVA!

UUSI KOTIMAINEN SARJAKUVA!

Kamagurka & Herr Seele
COWBOY HENK

Cowboy Henk on anarkistinen belgialainen kulttihahmo. Sarjakuvana Henk on omituinen, estoton ja vallattoman hauska! Hän on itsevarma ja yltiöoptimistinen kaveri, joka tarttuu asioihin varman ylimielisellä otteella. Henkin matkassa ruuvit löystyvät ihan itsestään ja arkinen maailmamme saa hullunkurisia piirteitä. Yksi eurooppalaisen sarjakuvan parhaiten säilytetystä salaisuudesta julkaistaan suomeksi isona kovakantisena kirjana.

Rui Tenreiro
METSÄN PIDOT

Kaksi matkamiestä löytää keskeltä metsää suuren kuolleen olennon, josta on raportoitava ulkomaailmalle. Mitä Metsän Isäntä matkamiehiltä tahtoo, mistä vieras olento on peräisin ja onko kylälaisten luonnon jumalille järjestämä juhla ajan saatossa kääntynyt näitä vastaan? Mosambikissa syntyneen Rui Tenreiron esikoissuomennos on upeasti toteutettu monitasoinen seikkailusarjakuva, jonka piirroksissa voi aistia japanilaisia sävyjä.

Lajpiti
X

X omistautui 90-luvun alussa oudolle suomalaiselle sarjakuvalle. Tämä Lajä Äijälän (mm. Terveet Kädet) julkaisema lehti oli sensuroimaton purkaus, jossa yhdistyivät alakulttuurit, S/M-seksi ja outsider-todellisuus. X-kirja sisältää kaikki Lajä Äijälän sarjaan tekemät sarjakuvat. Lue millainen oli 90-luvun alun Big Brother "The Harley Man Show", miksi ihmeessä Bach pukeutui kumiin ja millaisia harrastuksia Kekosen ja Elviksen vapaa-aika piti sisällään.

KIITOS ESTEBAN 2002-2010
(Toim. Kasper Strömman)

Kiitos Esteban on kulttimaineeseen nousseen Esteban-lehden parhaat palat koottuina yksiin kansiin. Eräänlaisena ajankuvana lehti kiteyttää 2000-luvun ensimmäisen kymmenyksen, tosin täysin omalla tavallaan. Kiitos Esteban pitää sisällään pääosin sarjakuvaa, mutta myös artikkeleita sekalaisista aiheista. Estebanin huumori puree, naurattaa ja kutittelee sieltä täältä - hyvällä maulla ja tahdittomasti, totta kai.

Kolbeinn Karlsson
PEIKKOJEN KUNINGAS

Syvällä erämaassa asuu kaksi karvaista ja lihaksikasta miestä vetäytyneinä pois sivistyksen parista. Heidän sinnikkyytensä palkitaan, kun metsän henki antaa kummankin synnyttää lapsen. Ruotsalaisen Kolbeinn Karlssonin sarjakuvat sijoittuvat surrealistiseen maailmaan, jossa mystisillä tapahtumilla on oma selkeä lojikkansa. Metsässä, betonilähiöiden tuolla puolen, heti marketin takana odottaa peikkojen kuningas.

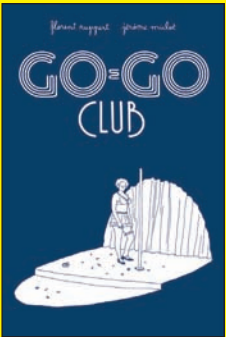
Emelie stergren
PIKKI JA RIIKISET

Pikin päiväkävely kaupungilla vie hänet ajatuksissaan unimaailmaan. Ei mene aikaakaan, kun hän huomaa kaitsevasa kokonaista pienten olioiden armeijaa. Riikiset tuntuvat olevan täydellisen riippuvaisia Pikistä, eikä se miellytä häntä yhtään - Pikki haluaa olla vapaa! Emelie Östergren on uuden polven ruotsalainen sarjakuvantekijä. Pikki ja riikiset on satumainen tarina lapsille ja aikuisille. Kirjanen julkaistaan suomeksi alkuteoksena!

Bendik Kaltenborn
EI MUISTIKUVAA

Mitä tapahtuu, kun normaalia bisnestapaamista norjalaisen sijoittajapukin kanssa aletaan maustaa parin yli-innokkaan grynderin toimesta railakkaampaan suuntaan karhupuvuilla ja kahelilla kiertoajelulla? Ei muistikuvaa on riemukas huumorisarjakuva, joka rymistelee halki Ljubljanan nupit kaakossa ja polla sekaisin! Kaltenbornin sarjakuvat ovat täynnä absurdeja käänteitä ja terävää dialogia, joka laittaa tahtomattaankin nauramaan ääneen.

Ruppert & Mulot
GO-GO CLUB

Go-go-baarit ovat esiintymispaikkoja, joissa esiintyvät tanssijattaret eli go-go-tytöt saattavat esimerkiksi "polttaa" sikaria häpyhuulillaan. Taitavimmat osaavat jopa tehdä savurenkaita. Go-go Club on röhkeästi lavastettu tarina siitä, miten rikos syntyy ja mitä on oikeus. Samalla se on sarjakuvallinen näytelmä päähenkilöinä pulsaari, poliisi, varas, go-go-tyttö sekä juoppo aviomies. Ruppert & Mulot ovat parasta, mitä Ranskasta löytyy.

SARJAKUVA KESKUS

HÄMEENTIE 150

KURSSEJA

lapsille ja aikuisille.

Kotimaisia ja kansainvälisiä NÄYTTELTÄ.

TAPAHTUMIA

mm. Sarjiskauantai joka kuukausi.

TERVETUON

Sarjiskauppa ja KAHVILA.

WWW.SARJAKUVAKESKUS.FI

WWW.SARJAKUVASEURA.FI

Helsingin SARJAKUVA-FESTIVAALIT.

PUUPÄÄHATTU-palkinto

Sekä SARJAKUVA-NEUVOKSET.

SARJAINFO-lehti.

Sarjakuva KOKOELMA

ja SARJAKUVA-KESKUS.

ja paljon muuta tarjota

SUOMEN SARJAKUVA-SEURA

Lüty jäseneksi:

WWW.SARJAKUVASEURA.FI

fifi.voima.fi

Paras ystäväsi netissä:

www.fifi.voima.fi

Tuhansien tarinoiden kirjamesstut 10 vuotta

Kuva: Riina ja Sami Kaarla

SARJAKUVA MESSUILLA!

KIRJA

Helsingin Kirjamessut 2010
28.–31.10. Helsingin Messukeskus

LAUANTAINA mm.

16.30, Eino Leino

RAIVOA JA LAMAANNUSTA – KIILAN ALBUMI 2010

Raivoa ja lamaannusta on yhteiskunnallisen nykysarjakuvan läpi-leikkaus. Kirjailija- ja taiteilijaryhmä Kiilan vuoden 2010 albumin teemoja ovat ilmastonmuutos, feminismi, ydinvoima, arjen moraali-kysymykset, uskonto ja raha. Teos

SARJAKUVA, Louhi

15.00 UUSI POHJOISMAINEN SARJAKUVA

Suomalainen sarjakuva on rynninyt ulkomaille 70-luvulla syntyneen tekijäpolven voimin. Ruotsissa ja Norjassakin on astumassa esiin uusi tekijäpolvi. Suomalainen yleisö voi tutustua tähän rikkaaseen maailmaan neljän messuilla julkaistavan teoksen voimin. Millaista on uusi pohjoismainen sarjakuva? **Bendik Kaltenbornia, Kolbeinn Karlsso-nia** ja **Rui Tenreiroa** haastattelee Tommi Musturi. *Sarjakuvaseura, Huuda Huuda*

16.00 SUOMALAINEN SARJAKUVA 100 VUOTTA VUONNA 2011

Ensimmäinen suomalainen sarjakuvakirja, **Ilmari Vainion** *Professori Itikaisen tutkimusretki* julkaistiin 21.11.1911. Sarjakuvamme elää 100-vuotisjuhlän kynnyksellä monimuotoisena. Juhlimme sen historiaa ja panostamme tulevaisuuteen. *Sarjakuvaseura*

16.30 MESSUJEN SARJAKUVALEHTI

Sarjakuvaseura ja tekijät esittelevät messuilla liveinä tehdyn tabloid-muotoisen sarjakuvalehden. Koko lehti tehdään torstaina ja perjantaina Sarjakuvaseuran osastolla ja jaetaan messuvieraille lauantaina ja sunnuntaina. Mukana maan tunnetuimmat tekijät. *Sarjakuvaseura*

17.00 Tuuli Hypén

NANNA. KETTUTYTÖ IHMISTARHASSA

”Ihmistystävän yhteiskuntakelpoisuus” -kurssin suorittanut Nanna-kettu muuttaa metsästä ihmisten ilmoille. Kettu ihmettelee sivistyksen outouksia kuten byrokratiaa ja sisävessoja. *Nanna* on itseoppineen Tuuli Hypénin esikoissarjakuva. *Arktinen Banaani*

SUNNUNTAINA mm.

11.00, Eino Leino

Kati Kovács

KUKA PELKÄÄ NENIAN AHVANIA?

Italiaan asettunut Kati Kovács on kansainvälisesti tunnetuimpia suomalaisia sarjakuvataiteilijoita. *Kuka pelkää Nenian Ahvania?* on erilaisen ihmisen kehitystä ja mahdollisuuksia syvästi luotaava teos. *Arktinen Banaani*

SARJAKUVA, Kirjakahvila

14.30 Kaarina Goldberg

SENNI JA SAFIRA

K-75! Ikäihmisten oma sarjis nauraa lempeästi muistin pätkimiselle, rypyille, kropan prakaamiselle, lääkearsenaalille, tekniikkakammolle yms. Konstailematon piirrosjälki ja hurtti huumori nostavat ikäihmiset komeasti estradille. *Karisto*

15.00 Ljä Äijälä

X

oli 90-luvun alussa kulttimaineeseen noussut undergroundsarjakuva. Sen mustanpuhuva huumori oli jotain uutta ja järkyttävää. Veli-Matti ”Ljä” Äijälä on mies X:n takana. Haastattelijana Tommi Musturi. *Suomen Sarjakuvaseura, Huuda Huuda*

15.30 ANKKALINNAN SUURI JOULUKIRJA

Ankkataiteilija **Kari Korhonen** kertoo Ankkalinnan suuresta joulu-kirjasta, Akun ja kumppanien joulutraditioista ja upouudesta tarinastaan, jossa ankat saapuvat Suomeen Joulupukin salaisuutta selvittämään. Haastattelijoina Anna Kastari ja Riku Perälä. *Sanoma Magazines*

SARJAKUVA, Louhi

16.30 ADIOS! ADIOS!

Adios on teossarja, jossa yhdistyvät villi katutaide, fanzine-kulttuuri, röyhkeä nuoruus sekä vaihtoehtoinen tapa kokea ja elää. *Adios3* -kirjan toimittajaa **Konsta Ojalaa** ja tekijöitä haastattelee Tommi Musturi. *Suomen Sarjakuvaseura, Huuda Huuda*

17.00 PARI SUHDETTA, URHEILUA JA MUSIIKKIA

Keskustelun kohteena **Maria Björklundin** *Kaksin* sekä **Pauli Kallion** ja **Christer Nuutisen** *Krampeja ja nyrjähdyskiä*: aikuisten nuorten elämää ja ihmissuhteita. *Arktinen Banaani*